

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Ingun Yri Øystese	726	25/02622-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
56/25	Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	17.11.2025

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet**Vedlegg:**

Høringsnotat pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Høringsskjema - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Vedlegg:

Saksorientering

Kirkerådet sender med dette på høring forslag om å opprette en ny samisk kategorialmenighet i pite- og lulesamisk språkområde. Forslagene har bakgrunn i vedtak gjort av Kirkemøtet i 2022 om å styrke samisk kirkeliv, og et initiativ fra Sør-Hologaland bispedømmeråd.

Samisk prest Caroline Hauglid-Formo og samisk ressursgruppe har svart på høringen og vil være med i bispedømmerådsmøtet.

De følgende innspillene er gitt i tilknytning til spørsmålene som stilles i høringen. Spørsmålene er nummerert i tråd med høringssvaret:

6. Hvilke behov kan en ny kategorialmenighet dekke?

Opprettelsen av en kategorialmenighet vil kunne dekke flere vitale behov som også kan knyttes til punktene i KMs handlingsplan for sannhet og forsoning vedtatt des. 2024:

- **Kunnskap og kompetanse:** Det er et stort behov for mer kunnskap og kompetanse om lule- og pitesamisk kirkeliv internt i Den norske kirke og eksternt i storsamfunnet. En kategorialmenighet vil kunne gjennomføre kurs og opplæring av f.eks. andre kirkelige ansatte.
- **Erkjennelse og forsoning:** Etablering av en kategorialmenighet vil være et konkret tiltak som også kan sees i lys av den forsoningsprosessen Dnk står midt oppi etter Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Den historiske kirk er medskyldig i at lule- og pitesamiske språk, kultur og identitet nesten er forsvunnet. En kategorialmenighet er en måte å styrke og hjelpe revitaliseringsprosessene i lule- og pitesamiske miljøer. Kirka står fortsatt sentralt i mange lokalsamfunn. Når kirka inkluderer og synliggjør det lule- og pitesamiske, bærer det med seg mye symbolsk tyngde som kan virke forebyggende mot fordommer, rasisme og hat i lokalsamfunn og i storsamfunnet.
- **Trosopplæring:** Det vil bli lettere å bygge opp og gjennomføre aktiviteter og tiltak for og med lule- og pitesamiske barn og unge

- **Rekruttering:** Prest og andre ansatte i en kategorialmenighet vil kunne jobbe mer systematisk med rekruttering inn i lule- og pitesamisk kirkeliv
- **Språk:** Det nye testamentet på lulesamisk har vært tilgjengelig fra 2003 og liturgiske tekster har vært oversatt i de senere år, mens pitesamene enda ikke har bibeltekster eller liturgiske tekster på sitt språk. Her vil en kategorialmenighet kunne styrke dette arbeidet med oversettelse og «livreddende» arbeid av lule- og pitesamiske språk.
- **Tro og kultur:** En kategorialmenighet vil være et tydelig signal om at lule- og pitesamisk kultur og trosliv er viktig og likeverdig. Her vil lule- og pitesamiske kulturuttrykk, liturgiske og kunstneriske formuttrykk kunne bygges opp og blomstre.
- **Rettigheter:** Lule- og pitesamers med- og selvbestemmelsesrett vil kunne praktiseres og styrkes i en kategorialmenighet
- **Samarbeid:** En kategorialmenighet vil kunne samarbeide med andre menigheter uavhengig av geografi og tilholdssted slik Saemien Åålmege betjener sørsamer over et stort geografisk område. Eks: Vi i Oslo vil da kunne tilby lule- og pitesamiske kirkelige handlinger slik som vi i dag tilbyr sørsamiske. Vi vet at etter Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport er det mange samer som finner tilbake til sine samiske røtter. Vi må snu på tenkningen og argumentasjonen om «at det finnes jo ingen samer her i vår menighet» til at vi som kirke skal være med på å støtte og hjelpe alle som er fornorsket (mistet språk, kultur, røtter osv.) herunder å løfte opp lule- og pitesamiske språk, trosliv, kultur og historie.

7. Kan disse behovene dekkes på andre måter enn ved å opprette en kategorialmenighet – i så fall hvordan?

Det er vanskelig å se at et slikt stort arbeid som skissert overfor kan bli gjort på en god, grundig og systematisk måte uten opprettelsen av en kategorialmenighet. Det er bare å se til Saemien Åålmege og hva den har betydd for sørsamisk kirkeliv.

8. Hvordan ser du for deg samvirket mellom kategorialmenigheten og lokalmenighetene i lule – og pitesamisk språkområde?

En kategorialmenighet kan være en kjærkommen språkkompetanse og ressursmenighet som også styrker lokalmenighetene i lule- og pitesamisk område og deres arbeid. Her bør en kunne legge opp til tett samarbeid og samhandling, dialog og utveksling av erfaringer og kunnskap.

9. Har du/dere andre merknader til høringen?

Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport (juni 2023) og KMs handlingsplan (des. 2024) er ikke nevnt i høringsnotatet. Vi mener det er naturlig at opprettelsen av en lule- og pitesamisk kategorialmenighet også sees i lys av disse to dokumentene og den forsoningsprosessen som foregår i Den norske kirke. Forsoningsprosessen bygger på erkjennelsen av samisk kulturs realitet, verdi og tilstedeværelse. En lule- og pitesamisk kategorialmenighet vil synliggjøre den samiske kulturs fortsatte livskraft og overlevelsessevne, også i den kirkelige kontekst.

Forslag til vedtak

Administrasjonen ferdigstiller det digitale høringssvaret etter de innspill som kom fram i møtet. Høringssvaret sendes Kirkerådet innen fristen, 21. november 2025.